

Студиска посета во Бретања

Во градот Рен во Франција се одржа четвртиот состанок за SRCplus проектот. Домаќин на средбата беше AILE кои организираа прекрасна студиска тура во регионот Бретања. При тоа беше посетена постројка за производство на биогаз, плантажа засадена со врба KPP (Кратко Ротирачки дрвени Растенија), практична употреба на механизација за берба и презентација на една од регионалните котлари кои користат дрвен чипс за производство на топлинска енергија.

Конзорциумот на проектот имаше средба со Г-дин Доминик Рокабој, регионален фармер и член на организацијата Рурална иницијатива од Мене. Иницијативата потекнувала од крајот на 90тите години од страна на група фармери од регионот, свесни за крвката врска помеѓу современите земјоделски модели и негативните влијанија врз животната средина, здружувајќи ги земјоделците и не-земјоделци заедно да размислуваат за проблемот - третирање со ѓубрива.

Г-дин Рокабој ја презентираше постројка за производство на биогаз Géotexia која го користи регионалниот отпад за субстрати. Оваа постројка произведува електрична енергија (13,800 MWh/годишно) и топлинска енергија (14,400 MWh/годишно) за регионот и при тоа ги наводнува постоечките плантажи со KPP (6 ha) во околината со останатата вода од дигестијата (са.1,000 m³/ha). Системот за наводнување вклучува подземни цевки во должина од три километри. Во плантажата со врба која беше посетена, бербата веќе се извршила. Учесниците беа во можност да видат трупци кои се оставени да се сушат пред да се дробат во дрвен чипс и да се продадат на локалните пазари. Дрвениот чипс се користи во грејни котли во општината Мене, при што се обезбедува топлинска енергија за греење на јавни објекти и домаќинства.

Од Ноември 2013 па до сега, посадени се 30 ha со KPP. Околу 18 ha се подигнати во сливни подрачја со предходна обработка на почвата. Густината на засадувањето е 1900 дрвја/ha, при што се состојат од 70% багрем и 30% див костен; 70% багрем со 15% див костен и 15% бреза; 50% врба и 50% бреза. 12 ha се посадени во редови со класична подготовка и вклучуваат 1900 резници/ ha од кои 50% Багрем и 50% врба.

На крајот учесниците од конзорциумот на проектот имаа можност да разговараат со членовите на локалната иницијатива, локалните власти и останатите вклучени субјекти. При тоа се споделија знаења, а конзорциумот беше охрабрен да продолжи со поддршка на проекти како SRCplus.

Одржана прва обука за мали и средни корисници на дрвен чипс во Винковци, Хрватска

На 22 Март 2016 година во Винковци, се одржа првата обука за мали и средни производители и корисници на дрвен чипс. Главните теми кои се опфатија со обуката беа за квалитетот на дрвениот чипс, технологиите за конверзија на биомаса, финансирање на проекти за биомаса и сл. Целта на обуката беше да се потенцира кои се потенцијалните придобивки од биомаса како и да се наведат и успешните проекти. Дискусијата доведе до заклучок дека биомасата добиена од КРР може да се користи во поголеми котли со понизок квалитет на дрвен чипс, додека високо квалитетниот дрвен чипс е посоодветен за помали котли. Пораката која сакаше да се испрати од семинарот беше дека секој може да биде производител на биомаса, но важно е да има потрошувачи на таа биомаса. ЕИНР планира да го одржи истиот семинар оваа есен уште еднаш во Осјечко-Барањската околина.

Проектор SRCplus беше презентираан на Интернационалниот Саем за Земјоделство во Бјеловар, при што примероци од прирачникот за КРР беше поделен на важни владини претставници, релевантни за оваа тема. Г-ѓа Кулишич изврши презентација на проектот на Регионалната Конференција за сопствениците на приватни шуми во југоисточна Европа, организирана во рамките на Саемот. Проектот, исто така, на 31 Мај беше презентираан и во Опатија на регионалната конференција за Дрвна-Технологија. Во Ноември 2016, втората обука за фармери ќе се организира со цел да се претстави концептот за КРР.

Берба на КРР со нов прототип

Во Јануари 2016 во близина на Центарот за трговија со биомаса (ВАТ) беше извршена берба на плантажа со КРР. Настанот беше дел од обуката за фармери, а исто така беше и следен од екипа од Баварската телевизија. Учесниците на обуката имаа можност да остварат контакти со експерти за брзорастечки дрвја, а од друга страна да го видат функционирањето на новиот прототип за берба директно на плантажата. Овој прототип може да биде монтиран или фиксно прицврстен на стандарден трактор и на тој начин неговата употреба е многу флексибилна. Потребниот капацитет на тракторите низок, со минимум 150 HP. Друга предност на дробилката која е произведена од [Leibniz Institute for Agricultural Engineering Potsdam-Bornim](#) (АТВ) – претставува неговата тежина која не е голема и може да се транспортира лесно дури и на автомобилска приколка.

Заради проблематичната почва и непогодните временски услови, само 1.4 ha од плантажата беа собрани (3.5 ha вкупно) но очекуваниот принос беше задоволувачки за првата берба, 45 t_{adm} (апсолутно сува материја) Овие суми се скоро исти како вредностите наведени во стручната литература (види пример за одгледување: 8 t_{adm}/ha*a).

Произведениот свеж дрвен чипс веднаш се транспортира во Центарот за биомаса Ахентал, каде ќе се искористи како енергетски извор во постројката за производство на топлотна енергија во општината Grassau. Поради тоа што овој настан претставува пример за најдобра пракса придружен со употребата на иновативна машина за берба, на местото на настанот снимаше екипа од Баварската телевизија. Филмот беше прикажан на 7ми февруари 2016 година во рамките на емисијата (Германија & Стара Баварија). Истата може да се најде само на германски јазик на страната на Центарот за трговија со биомаса <http://www.biomassehof-achental.de/biomassehof-auf-you-tube.html> .

Втора обука за сопственици на јавно земјиште во Злин

Втората обука за сопственици на јавно земјиште беше организирана во Злин на 20ти Април, на кој учествуваа 53 учесници и претставници од еколошкото друштво Арника, Вероника и Биле Карпати . Основната цел на обуката беше размената на основни и напредни знаења за КРР плантажите. Покрај тоа семинарот придонесе за зајакнувањето на соработката помеѓу Агенцијата за енергија во регионот на Злин, сопствениците на државно земјиште и други субјекти од регионот.

Информативен ден за квалитетот на дрвениот чипс добиен од КРР, одржан во Цесис, Латвија

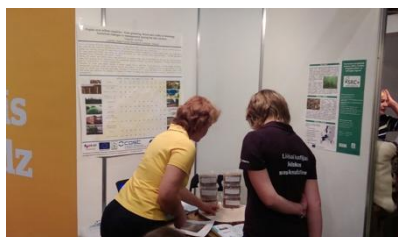
На 14ти Април 2016 година во регионот Видземе се одржа информативен ден на кој присуствуваа 21 учесник од мали и средни претпријатија снабдувачи, произведувачи, дистрибутери и корисници на дрво. Информации и знаења за квалитетот на дрвениот чипс добиен од КРР беа разменети на состанокот вклучувајќи теми за критериумите за квалитет и стандардите за дрвена биомаса, потеклото, производството, складирањето, транспортот и користењето на КРР.

Неколку заеднички настани со цел да се промовираат КРР

Екодома и Силава организираа неколку заеднички настани со цел да се промовира производството и употребата на КРР, да се остварат нови контакти како и да се споделат информации и знаења.

Презентација кај комисијата за развој во општината Цесис на 24ти Мај 2016.

Изложба „Видземе, денови на претприемаштвото 2016“ на 20 и 21 Мај 2016 во Валмериа

Презентација во Векпиебалга на 11ти Мај 2016

Растенија за биомаса како алтка за превенција од ерозија?

На 8ми Март 2016 година беше организиран состанок за биомаса од страна на Мрежата за биомаса и територии. AILE одржа говор за линеарната имплементација на КРР позната како лигноцелулозни траки, која може да игра значајна ограничувачка улога при прекин на наклон или кај крајниот дел на парцелата на тревниот појас како заштитна зона.

AILE презентираше два постери, првиот за претставување на SRCplus проектот, а вториот за стратегиите за имплементација на КРР. Настанот беше организиран во Нормандија во местото Pays de Saux каде што глинестите почви се подложни на ерозија.

SRC plus poster presentation :

Заинтересираност за КРР од страна на Западниот Оддел за Патишта

На 3ти Март, AILE организираше обука за развој на КРР. Учесници на обуката беа претставници од Западниот Оддел за Патишта. Обуката се одржа во Loudéac, експериментален центар за валоризација на биомаса за енергија. Два котли за согорување на дрво кои се наменети за затоплување на градот (1MW и 2MW), може да согоруваат дрво од КРР.

Преку обуката се дискутираа технички, економски и прашања за животната средина поврзани со КРР. Истотака беа посетени местата каде што би можело да се посадат. Втората обука се одржа на 18ти Април 2016 на која учествуваа менаџерите од одделот за патишта.

Прва обука за фармери во Македонија

Првата обука за фармери се одржа во Април 2016 во Ресен на која учествуваа 23 претставници од две локални земјоделски организации. Повеќето од нив беа фармери кои најчесто произведуваат храна во регионот. Со оглед на тоа дека производството на КРР не е доволно познато во Македонија, следните теми им беа презентирани на фармерите: запознавање со КРР, видови КРР, одржливост, земјоделски практики, технологија и опрема за обработка и берба, придобивки од КРР, користење на дрвен чипс за потребите на фармата и формирање на локални ланци за снабдување со дрвен чипс. Обуката ја водеше Наумче Тосковски и Васко Јовановски, агрономи, од СОУ Цар Самоил.

SRCplus на „Агротика 2016“ Солун, Грција

Од 28 до 31 Јануари 2016, CRES учествуваше на 26от земјоделскиот саем „Агротика 2016“. Со над 1454 учесници споредено со 1349 во 2014 година и 41 странски изложувач, овој пат имаше најголем број во историјата со што се покажа како референтна точка за рурален развој и развој на земјоделскиот сектор во Југоисточна Европа. За време на саемските денови повеќе од 500 флаери и 120 копии од прирачникот беа

поделени на фармери за промоција на проектот, придобивките од КРР и одржливо производство на биомаса од КРР. Повеќе информации може да се најдат на следната страница <http://agrotica.helexpo.gr/en>

SRCplus паралелен настан на саемот Агротика 2016 Во Солун, Грција

На 29ти Јануари 2016 во рамките на саемот Агротика 2016, се одржа работилница за промоција на проектот SRC plus. Главниот акцент беше ставен на прашањата за размножувањето на сортите и генетски напредок при производство на биомаса, експериментални тестови за продуктивност на КРР и економски придобивки во рамки на новата CAP. Настанот беше следен од веб-тв на Helexpo <http://webtv.helexpo.gr/index.php/2015-2/agrotica-2016>. Видеото од настанот е достапно и на YouTube (<http://www.youtube.com/embed/gbgT0sdNnxg>)

Останати информации за саемот може да се видат на страната http://agrotica.helexpo.gr/el/programme_el

Обука за фармери во рамки на проектот SRCplus Парамитија, Грција

На 4ти Април 2016 во Парамитија (општина Соули) се одржа обука за фармери. Обработени беа следните теми: Воспоставување и обработка на КРР, користење на отпадни води за наводнување (национална законска рамка), критериуми за одржливо производство, сорти и вариетети, придобивки за животната средина и економски придобивки, дрвен чипс за греење.

После обуката се одржа сесија каде се дискутираше со фармерите, претставниците од локалната власт и одговорните за стопанисувањето со водите. Целта на дискусиите беше да се направи работен план за производство на дрвен чипс на приватните и јавните фарми како и употреба на истиот во затоплувањето на објекти.

Настанот се одржа во општината Соули каде постои интерес за инсталација на зелен систем со дрвен чипс за затоплување на општинската зграда. За таа цел се направи и посета на зградата на 3ти Април каде се направи техничка анализа за развој.

SRCplus consortium

***WIP Renewable Energies,
Germany***

***Biomassehof Achental,
Germany***

***Secondary School Car Samoil -
Resen, Macedonia***

***Swedish University of
Agricultural Sciences, Sweden***

***Latvian State Forest Research
Institute Silava, Latvia***

***Association of Local Initiatives
in the field of Energy and
Environment***

EIHP, Croatia

EKODOMA, Latvia

***KAPE CRES,
Greece***

***Energy Agency of the Zlin
region, Czech Republic***

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union